

natuur.oude spoorweg

Afdelingstijdschrift van Natuurpunt Oude Spoorweg

Actief in Duffel en Kontich

November '16 - januari '17

Jaargang 19 - nummer 76

België-Belgique

P.B. 2570 Duffel 1

8/4948

P602372

V.u.: Dirk Costrop
Waarloossteenweg 10b
2570 Duffel

Pag. 4-5

Pag. 21

Pag. 25

Kom je naar onze afdelingsdag op 28 januari 2017 ?

Eerst een pittige wandeling door de Mosterdpot. Gids: Johan Asselberghs. Afspraak: 15u in het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op PVT). Einde omstreeks 16u45.

Aansluitend vanaf 17u: algemene vergadering met overzicht van de activiteiten van het voorbije jaar en nieuwjaarsreceptie.

Inschrijven bij Dirk Costrop via mail dirk.costrop@telenet.be of 0476/66 08 28

De nieuwe Natuurpuntkalender 2017 is beschikbaar!

Zoals steeds is hij elke maand weer voorzien van schitterende foto's en van een ruime kalender waar feestdagen, schoolvakanties, ingang van zomer-/wintertijd en de grote Natuurpunt-evenementen al op staan ingevuld.

Prijs: €10.

Beschikbaar bij onze bestuursleden (zie pag. 30), ook via mail te bestellen via info@natuurpuntoudespoorweg.be.

Help ons de nieuw verworven natuurgebieden in onze regio af te betalen. Elke bijdrage is welkom (vanaf €40 fiscaal aftrekbaar).

Storten op rekening nr BE56 2930 2120 7588, met vermelding: 'project 3703 Oude Spoorweg-Schapenhagen' ofwel 'project 3703 Oude Spoorweg-Pluysegembos'

Hartelijk dank bij voorbaat !

Belangrijke afdelingsdata in 2016 en 2017

27 / 11	Bosaanplant in Schapenhagen
08 / 01	Inspirerende winterwandeling
12 / 01	Cursus Roofvogels
22 / 01	Zeelandtocht
28 / 01	Afdelingsdag: wandeling, ledenvergadering en nieuwjaarsreceptie.
feb-apr	Paddenoverzetacties in Senthout Duffel

Dit is het afdelingstijdschrift van Natuurpunt Oude Spoorweg. Artikels vallen onder de verantwoordelijkheid van de auteur. Noch de redactie, noch Natuurpunt kan aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van een artikel.

Werkten mee aan dit tijdschrift:

Auteurs: Dirk Costrop, Gerd De Roeck, Johan Asselberghs, Johan Giglot, Jos Van Reeth, Koen Maes, Kristel Fierens, Luc Giglot, Ludo Bakkovens, Marleen Van Puyvelde, Peter Geschier, Rebecca Pers, Wim Annaert

Foto's/tekeningen: Eef Hellemans, Ilse Prinsen, Joachim Clauwers, Johan Giglot, Luc De Naegel, Luc Giglot, Ludo Bakkovens, Mieke Vanderhaeghe, Peter Geschier, Wim Annaert

Verjoegen de zetduivels: Dirk Costrop, Eef Hellemans, Luc Giglot, Ludo Bakkovens, Marleen Van Puyvelde

Wie ook zijn/haar tekst, tekeningen en/of foto's wil zien verschijnen in het volgend nummer, stuurt ze uiterlijk 31 december 2016 naar de redactie op mailadres redactie@natuurpuntoudespoorweg.be

Dit tijdschrift werd gedrukt op gerecycleerd cyclusprijspapier met vegetale inkt.

Beste natuurpunter,

De voorbije maanden bruiste onze afdeling weer van activiteit. Promostandjes, beheerwerken, onderhoud en aanleg van wandelpaden, wandelingen, de onovertroffen BBQ,...

De BBQ typeert wat onze afdeling zo sterk maakt: samen zorgen we ervoor dat het een ongelofelijke belevenis wordt voor alle deelnemers. Zowat iedereen steekt een handje toe: de voorbereiding om het Mosterdpotje te kuisen, de tenten en tafels op te zetten en te versieren, het klaarmaken van de altijd weer lekkere hapjes door bosbiekes en kooklustigen om duimen en vingers af te likken, de onvermoeibare bakkers Frank, Frederik en Johan, de afruimers en afwassers ... Het ontroerde me toen ik zag hoe het allemaal gebeurde: zo spontaan, zonder stress. Heerlijk gewoon. Daarom wil ik iedereen die hiertoe bijgedragen heeft, nogmaals van harte bedanken. Ik ben trouwens niet de enige: meerdere dankmails zijn zo mijn mailbox binnengerold. Een typerend voorbeeld:

“Langs deze weg zou ik toch ook de inzet van de vele helpende handen mee willen bedanken om het festijn tot een geslaagd evenement te mogen benoemen. Uiteraard in de eerste plaats ook Johan die voor Wim moest inspringen, maar ook niet in het minst de ‘Bosbiekes’ die met hun side dishes (om het eens geen slaatjes te noemen) het geheel weten op te fleuren en te vervolledigen, te zorgen voor een leuke én frisse apero of een heerlijk dessert als afsluiter. Meer moet een mens niet hebben om volledig voldaan te zijn. De ‘samenwerking’ is ook hier de sleutel van het succes.”

Laten we op dit elan verder gaan en samen mooie dingen realiseren!

Een eerste mogelijkheid biedt zich al aan: op 27 november organiseren we een grootse boomplanthapping op Schapenhagen in Kontich (naast de vroegere Karick). Hier hebben we echt veel helpende handen nodig vanaf 9u 's morgens en wellicht tot de duisternis invalt. Geef zeker vooraf je naam door als je wil komen meehelpen: iedereen kan zich nuttig maken. Meer info verder in dit blad.

Foto: Peter Geschier

Jammer genoeg: koken kost geld. Met de laatste aankopen zijn we als afdeling zwaar in het rood gegaan. Om de restfinanciering te betalen zullen we alles uit de kast moeten halen. We zoeken nog kandidaten om flyers te verdelen voor onze “Bos je mee?” actie. Dit brengt hopelijk heel wat geld in het bakje. Of indien je een bedrijf of KMO kent die ons project wil/kan steunen: geef dan zeker de coördinaten door. Alvast dank bij voorbaat!

Stip verder in je agenda de laatste zaterdag van januari aan: na een fikse winterwandeling tonen we op onze afdelingsvergadering een overzicht van alles wat er het voorbije jaar gebeurde. En daarnaast zijn er de plannen voor 2017 en vooral: een gezellig samenzijn met een hapje en een drankje!

Tot binnenkort!

Dirk

Interview met Didier Soens

Zelf is hij bio-ingenieur en hij staat aan het hoofd van de afdeling Integraal Waterbeleid van de provincie Antwerpen waar biologen, industrieel ingenieurs, landschapsarchitecten etc. samenwerken aan een goed waterbeleid. Maar zeg niet zomaar waterbeleid want het woordje 'integraal' is essentieel. Waar vroeger de focus lag op de afvoer van water is er ondertussen onder invloed van het Europese kader méér aandacht voor het ecologische en maatschappelijke aspect van waterbeleid. Zo worden buurtbewoners en landbouwers actief betrokken bij en geïnformeerd over het beheren van de waterlopen. Zeker in een gebied met veel bebouwing is het wenselijk om te overleggen om op die manier het draagvlak te vergroten voor nieuwe projecten van beekherstel en waterzuivering.

In het rapport 'levende beken in Vlaanderen', staan er in de top tien heel wat realisaties waaraan Didier Soens en zijn team meewerkten zoals de Rode Loop, de beek die het beste scoort voor het visbestand. En hij is terecht ook trots op de vistrappen op de Wamp om maar een paar voorbeelden te noemen.

Een pluim voor Integraal Waterbeleid provincie Antwerpen en Natuurpunt want uit het rapport blijkt dat de Antwerpse en Limburgse Kempen het meest leven hebben in hun beken.

En dat alles vraagt om een interview natuurlijk!

Welke rol speelt een goed waterbeleid concreet voor natuurbehoud of herstel?

Ruimte voor water staat eigenlijk synoniem voor ruimte voor natuur. Waar wij met integraal waterbeleid een overstromingsgebied creëren of een waterloop herwaarderen, neemt de natuur snel de fakkel over. Het is zelfs verbazingwekkend hoe snel de natuur het terug over neemt. Typisch is de verschijning van ijsvogels wanneer de waterkwaliteit stijgt.

En kan u voorbeelden uit de regio geven?

We deden dit o.a. aan de Babbelse plassen en ook in de regio Lier met de Jutse plassen. Op beiden plaatsen werden er trouwens al ijsvogels gesignaleerd.

de Babbelse Plassen

Foto: Peter Geschier

Didier aan de Jutse Plassen

Foto: Prov. Antwerpen

Hoe ziet de provincie de samenwerking met Natuurpunt nu en in de toekomst? Wat staat er op stapel?

Ook in de toekomst zullen we waar het kan samenwerken met Natuurpunt want onze doelstellingen lopen vaak parallel. En dit zowel voor het beheren van provinciale overstromingsgebieden als voor het mee inrichten van gebieden in valleien bijvoorbeeld.

Concreet zijn we nu volop in gesprek met Natuurpunt om de net aangekochte aanwinst Schapenhagen mee in te richten in functie van ruimte voor water voor de Babbelse beek. Want zoals ik al zei: ruimte voor water, is ruimte voor natuur.

Wat betekent natuurbeleving voor u in uw vrije tijd en vakanties?

Heel goeie vraag. Een vakantie is pas geslaagd als ik leuke waarnemingen heb gedaan. Ik heb een zwak voor vogels, maar ook voor bijzondere insecten en zoogdieren. Zo zag ik ooit een zeldzame auerhoen in Frankrijk. Ik was er samen met een bioloog die hem helaas niet te zien kreeg, hij was razend jaloers.

Als er één ding is in de natuur wat u absoluut niet zou kunnen missen, wat is dat dan?

De rust en de stilte. Zo belangrijk en je vindt het voornamelijk in een natuurlijke omgeving.

Begaat u soms eens ecozonde? Zo ja, vertel! En zijn er goeie ecovoornemens voor de toekomst?

Tja...ik ben nogal een vleeseter eigenlijk, maar we hebben een goed compromis gevonden. We kopen ons vlees bij bioboerderij de Kijfelaar. Dit is biologisch verantwoord vlees, zonder antibiotica en zonder hormonen.

Verder hebben we al een tijdje een hemelwaterput en zonnepanelen en ik ga ook met de trein naar het werk. Bovendien eten we regelmatig vegetarisch.

Omdat we nogal afgelegen wonen hebben we momenteel nog twee auto's om praktische redenen. Het is misschien een goed voornemen om later één van de twee auto's weg te doen.

Didier aan de Babbelse Plassen

Foto: Ilse Prinsen

Langbos & Babbelse Plassen: aanleggen verhoogd wandelpad - deel 2.

Na een eerste aanzet op 29 mei hadden we niet meer naar het nieuw aangelegde stuk verhoogd wandelpad tussen de Boskapel en Klokkestraat omgekeken. De lokale beheerploeg had toen wel afgesproken om zo vlug mogelijk aan het project verder te werken, maar de vakantieperiode scoort miezerig wanneer je mensen wil samenbrengen.

Bij een eerste blik op de bestaande situatie midden augustus, vonkten de adrenalinestoten als spaghettisliertjes uit onze haren en oren: er was geen verhoogd wandelpad meer! Meer dan 30 uren bloed, zweet en milieuvriendelijk gesakker waren gewoonweg verdwenen!

Pas na diepgaand microscopisch onderzoek merkten we tussen de alomtegenwoordige bramen, distels en brandnetels een streepje door gemeente Kontich betaalde bankirai. Dat inspireerde Wim om een zaterdagvoormiddag met de bosmaaier op, naast en onder de geleidelijk aan groeiende houtconstructie te zwabberen, terwijl ik de plantengroei op het nog niet aangelegde deel met de klepelmaaier te lijf ging. Uiteindelijk wonnen we, al vertoonden mijn armen en voorzijde weken later nog steeds een erg indrukwekkend rodestrepenpatroon.

Zondag 4 september waren we dan eindelijk aan de tweede sessie toe. Johan en Cedric Van den Eynde hadden op de meest creatieve wijze voor massa's hout

Foto: Luc Giglot

gezorgd, de plaatselijke conservator voor water en andere vloeistoffen. In de voormiddag sleurde het gros van een dozijn enthousiastelingen met balken, een baby, palen en latjes in allerlei vormen en maten. Het weer was al meteen van de partij zodat na 20 minuten niemand nog één droge draad aan het lijf had. Na de middag klaarde het gelukkig op en verspreidden we ieder voor zich en allen samen een dampend geurtje dat het midden hield tussen opdrogende zweetsokken en de materie die je onderin slecht onderhouden poelen pleegt terug te vinden. Samenhorigheid alom dus.

Dit onbeschrijflijk gevoel van eenheid inspireerde ons om op een efficiënte wijze ruim 80 meter verhoogd wandelpad aan te leggen. Jan boorde gaten in de wereld, Lies boorde gaten door draagpalen en flikkerde die in Jans putten, Pat zorgde ervoor dat die palen niet alleen stevig vast, maar ook nog even hoog boven de grond uitstaken, Johan en Cedric schroefden steunbalken aan de palen, Heidi legde dekplanken netjes bovenop de steunbalken, terwijl Dimitri, Dirk, Els, Geert, Jan, Juze en ik ervoor zorgden dat ruim 1000 schroeven de boel aaneen hielden. De 5 batterijladers die aan Ludo's stroomgenerator hingen, stonden daarbij continu in overdrive. Door een tekort aan materiaal

kwam er veel te vroeg een einde aan het manhaftig gewriemel. Ontgoocheld door dit abrupte einde van onze constructiedriften stortten we ons onder een ondertussen zomers zonnetje manmoedig op de inhoud van een welkome voorraad Dale.

Maar je kent onze beheerploeg: tijdens de beheerwerken van 9 oktober worden de puntjes op de i (=laatste plankjes op het pad) gezet. Je kunt dan vlot en veilig over deze sprookjesachtige weg wandelen!

Luc

Foto: Peter Geschier

Opgelet: Chinese invasie ...

Begin september stormde het berichten in de media: de jaarlijkse migratie van Chinese wolhandkrabben is weer volop aan de gang. Lees bv. <http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/binnenland/1.2769318>

Deze agressieve zoetwaterkrab zet zijn niet te stoppen opmars in Vlaanderen voort en brengt grote vernieling aan bij de plaatselijke natuur. Berichten over kleine eendjes die worden gegrepen en onder water getrokken of volledige visbestanden die verdwijnen doordat eitjes en larven worden weggegeten, zijn helaas alomtegenwoordig.

Evengoed komen er berichten over restauranthouders (in Lier ondermeer) die in deze periode bang zijn om hun wijnkelder in te duiken omdat die vol krabben zit.

Invasies van honderden krabben die bij valavond doorheen de straten trekken, het lijkt wel een boek van Suske en Wiske. Of zelfs het verontrustende nieuws dat duizenden krabben met het spoelwater de koelcentrale van Doel binnen stromen. Duizenden!

Hoe kan je ze herkennen? Eenvoudig: de Chinese wolhandkrab is de enige krab die hier in zoet water en dus ook in het binnenland voorkomt.

Zijn naam heeft hij te danken aan de stevig behaarde scharen, wat hem een wat woest uiterlijk geeft. Daar komt dan nog bij dat het dier, waarvan enkel het lichaam al tot 8 cm groot kan worden, zich bij dreiging rechtop richt en zijn scharen de lucht in steekt. Een mens zou voor minder opzij gaan!

Foto: Johan Giglot

Natuur- en terreinbeheerders dweilen met de kraan open. Lokaal wegvangen geeft niet echt een oplossing. Er zijn immers Chinese wolhandkrabben teruggevonden die meer dan 500 km afgelegd hebben, migrerend door stromen en beken. Voor hun voortplanting zoeken ze immers zout water op.

Helaas ontkomen we in onze regio ook niet aan de onstuitbare opmars van deze exoot.

Op 18/9/2016 werd een nog vrij jonge wolhandkrab weggevangen uit de gracht in de Babbelbeekse Beemden. De dit jaar broedende halsbandparkieten en reeds langer aanwezige Canadese ganzen en nijlganzen, krijgen er hier dus nog een nieuw uitheems broertje bij.

Spijtig genoeg wordt het steeds moeilijker om de lokale fauna en flora te beschermen.

Vandaar toch deze oproep: heb je zelf een waarneming van een Chinese wolhandkrab in onze regio of natuurgebieden, gelieve het bestuur of de conservatoren hier van op de hoogte te brengen!

Johan Giglot

Alle ogen op Schapenhagen !

Foto: Wim Annaert

In dit gebied waarvoor de plannen ons sinds enkele maanden zo enthousiasmeren, zijn de eerste uitvoeringen van start gegaan. Dinsdag 11 oktober kwam een aannemer de grachten ruimen en breder maken.

Dit is een eerste fase in het creëren van een belangrijke waterretentie in dit gebied.

De volgende fase is ook bijzonder boeiend en daar kan jij aan meehelpen! Zondag 27 november zullen honderden kleine en grote mensen naar Schapenhagen komen om duizenden bomen en struiken aan de grond toe te vertrouwen.

Het in goede banen leiden van dit evenement vraagt een strikte organisatie en veel helpende handen. We zoeken hulp voor de hele dag, namelijk vanaf 9 u 's morgens tot de duisternis invalt. Er valt heel wat te doen: zo moeten er een zestal tenten opgesteld worden (en weer afgebroken), we moeten zorgen voor de nodige catering (warme soep, koffie, warme chocolademelk en andere dranken), het door vrijwilligers, verenigingen en bedrijven planten van de bomen en struiken moet begeleid worden .

Geef zeker vooraf je naam door als je wilt komen meehelpen. Iedereen kan zich nuttig maken.
Stuur een mail naar dirk.costrop@telenet.be of bel 0476 66 0828.

Het zal, typisch voor zo'n evenement, waarschijnlijk een beetje chaotisch verlopen, maar het resultaat zal er staan: meer dan 2 ha extra bos aangeplant. Daar doen we het uiteindelijk voor! Het belooft een niet te missen gebeurtenis te worden... Jij komt toch ook?

De bosaanplant van Schapenhagen is dus de tweede stap naar de inrichting van dat gebied. Het wandelpad, de vogelkijkhut, de hoogstamboomgaard en de extra waterretentie komen daarna nog aan de beurt. Werk genoeg op de plank dus. Dit gebied zien groeien, verder evolueren: we kijken ernaar uit!

Peter

Bossen zijn levensnoodzakelijk.

Op 27 november gaan we een nieuw bos aanplanten. Dit is een goede gelegenheid om eens na te gaan hoe belangrijk bos en bomen eigenlijk wel zijn.

Meestal is iedereen onmiddellijk akkoord om te zeggen dat bossen, parken en bomen belangrijk zijn als element van recreatie: wandelen, spelen, ravotten, ... Dit heeft een heilzame werking op stress, onrust, en op ons gemoed in het algemeen. Maar er is nog veel meer waarom ze zo belangrijk zijn.

Vanzelfsprekend gaat het vooreerst om een onderdeel van de natuur, en een belangrijk element van biodiversiteit. Bos en park bestaan uit diverse plantensoorten: bomen natuurlijk, maar ook struiken en bloemen (bosanemoon, daslook, ...). Talrijke diersoorten, zoogdieren, vogels en insecten, vinden er een onderkomen en voedsel. Hier vindt men een grote variatie aan natuurlijk leven. Dat leven reguleert zichzelf, wat zorgt voor een gezonde natuur en een grote biodiversiteit.

Bomen en struiken zorgen voor gezonde, zuivere lucht: zij nemen CO₂ op en produceren zuurstof. Ook ozon wordt opgenomen. Daarom noemt men bossen ook wel de groene longen van Moeder Aarde. Door CO₂ op te nemen helpen bomen het klimaat in evenwicht te houden. Nu er steeds minder zijn, zowel in Vlaanderen als wereldwijd, wordt nieuwe aanplant bijzonder belangrijk. Ze nemen ook fijnstof op: dat wordt vastgehouden door de ruwheid van stammen en bladeren, en door de haartjes die op planten voorkomen. In onze contreien, waar veel fijn stof in de lucht voorkomt, is dit erg belangrijk.

Wanneer regen of sneeuw op bomen of struiken valt, wordt een deel van die neerslag opgehouden door het bladerdak en door de takken van die planten. Zo komt niet alle neerslag direct op de bodem terecht. Wat op bomen en struiken valt, valt slechts druppelsgewijs op de grond. Een deel ervan zal zelfs verdampen of opdrogen vooraleer het op de grond terecht kan komen. Dat is niet onbelangrijk in gebieden die gevoelig zijn voor overstromingen. Overigens zuigen planten ook water uit de grond via hun wortels.

Wie verkoeling zoekt op een warme zomerdag, kan terecht in een bos of park. Groene omgevingen in steden en bebouwde gebieden zorgen voor verkoeling. Dat werd eind augustus nog aangetoond toen het VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) een "Groentool" voorstelde voor de stad Antwerpen. Uit onderzoek bleek dat op warme dagen de temperatuur in groene stadsoases zoals het stadspark en de Zoo lager is dan in de dicht bebouwde delen van de stad.

Bomen en struiken vormen ook wind- en geluidschermen. Door het geweld van water en wind te temperen, dragen bossen bij tot het vermijden van bodemerosie. Zo wordt het opstuiven van zand, en het uitspoelen van bodems drastisch, of zelfs geheel, ongedaan gemaakt.

Opnemen van CO₂, vasthouden van fijn stof, reguleren van neerslag, en zorgen voor verkoeling: het is duidelijk dat bossen en parken een belangrijke rol spelen in de regularisatie van ons klimaat, van de luchtvochtigheid, temperatuur, zuiverheid van de lucht, en tal van belangrijke omgevingsfactoren. Een wereld zonder bossen zou onleefbaar zijn!

Tenslotte is er nog het economische aspect. Bossen leveren hout, en dat is nog steeds een belangrijke grondstof. Hout is een natuurlijk product en een hernieuwbare grondstof. In de huidige context van klimaatproblemen en van het terugdringen van de biodiversiteit, moeten we beseffen dat hout een grondstof is die we duurzaam moeten ontginnen en waar we bedachtzaam mee moeten omspringen. Dat wil zeggen: weloverwogen houtkap, en geen kaalslag, heraanplanten met aangepast plantgoed: inheems en lokaal gekweekt.

Besluit: bossen en parken zijn zeer belangrijk om diverse redenen. We moeten er doordacht en duurzaam mee omgaan. Voor onszelf, onze kinderen en alle toekomstige generaties. In deze tijd van stress, fijn stof, overstromingen en hittegolven en andere klimaatproblemen is de aanplant van een nieuw bos een bijzondere gebeurtenis.

Op 27 november is het zover. Dan gaan we in het nieuwe natuurgebied Schapenhagen meer dan twee hectare bos aanplanten. Daarvoor kunnen we alle steun gebruiken, zowel financiële als daadwerkelijke steun. Stort uw bijdrage en kom op 27 november met familie en vrienden, allen gewapend met een spade, naar Schapenhagen.

Natuurpunt koopt natuurgebieden aan en stelt ze open voor het ruime publiek. Soms moet een nieuw bos tijdelijk afgesloten worden om de jonge aanplant de tijd te geven om ongestoord te groeien. Maar uiteindelijk wordt elk natuurgebied onder het beheer van Natuurpunt opengesteld. Ook het nieuwe bos in Schapenhagen zal voor iedereen toegankelijk zijn.

De aanplant van Schapenhagen kadert in de actie "Bos Voor Iedereen". Wie een bijdrage levert voor het nieuwe bos, levert een bijdrage voor zichzelf en voor het algemeen belang én kan later met fierheid zeggen: "Dat bos heb ik mee helpen aanplanten."

Jos

Hoe kan je onze actie's steunen?

Actie Bos-je-Mee

De aankoop van de gebieden Pluysegembos (in het noorden van Kontich) en Schapenhagen (in het zuiden van Kontich) kost handenvol geld. Daarenboven willen wij de gebieden voor een belangrijk gedeelte bebossen, wat ook financiële implicaties heeft. Je kunt een storting doen op rekeningnummer BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt Beheer vzw met vermelding: "project 3703 - Pluysegembos" of "project 3703 - Schapenhagen"

Onze Natuurpuntafdeling vindt niet alleen natuur belangrijk: naast de gezonde leefomgeving hebben we oog voor het menselijk welzijn. Voor elke gift van €10 die je stort op het reservatenfonds voor de actie "Bos je mee?" schenkt onze Natuurpuntafdeling uit hun afdelingskas €2 t.v.v. het onderzoek tegen Alzheimer (SAO).

Actie Geboorteboomgaard

Je kan één hoogstamfruitboom sponsoren voor € 100 op BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt Beheer vzw met vermelding "Project 3703 - Schapenhagen/fruit" Je krijgt hiervoor een fiscaal attest.

De prille herfst barst van de rijpe vruchten en noten

Herfstwandeling Blaasveldbroek op 25 september 2016

De herfst brengt balans.

De herfst is slechts enkele dagen oud. Met de zon pal op de evenaar zijn dag en nacht even lang. Er is evenwicht tussen licht en donker, tussen uitbundigheid en verstilling. Echter ook tussen droog en nat: de zonovergoten dag had nog een stevige bui voor ons in petto. Voor de uitgedroogde natuur en in het bijzonder de juveniele kikkertjes zorgde het waterbad voor een feest!

Bomen die communiceren en mekaar ondersteunen.

Het 33 hectare groot Blaasveldbroek bestaat deels uit bos, deels uit weilanden en vijvers, en vormt een trekpleister voor watervogels, kikkers en libellen. Recentelijk werden er opnieuw bevers en otters opgemerkt. Onze aandacht gaat vandaag naar de grote variatie aan talrijk vruchtdragende bomen en struiken. Bij de ingang staan we stil bij een Paardenkastanje die zijn bolsters met glimmende noten spontaan los laat. De wilde kastanjes werden vroeger aan paarden gegeven als herstellend krachtvoedsel. Zijn naam dankt de paardenkastanje verder aan het hoefijzervormig litteken op de plek waar het blad loslaat.

Net als zijn soortgenoten wordt de boom geplaagd door de paardenkastanjemineermot. Deze boomsoort is ingevoerd uit het drogere en warmere Balkangebied en kan zich hier niet spontaan voortplanten. Je vindt dus hoofdzakelijk solisten die volgens recente ontdekkingen de ondersteuning missen van soortgenoten en niet opgewassen zijn om de plaag te boven te komen.

De baanbrekende nieuwe ontdekking dat bomen kunnen communiceren werd door boswachter Peter Wohlleben gedaan en is wetenschappelijk onderzocht en bevestigd. Bomen leven net als menselijke families samen met hun kinderen. Ze communiceren met elkaar via een heel netwerk van wortels en zwamdraden en ondersteunen elkaar in de groei. Ze delen onder meer voedingsstoffen en creëren een milieu dat de gevolgen van extreme weersomstandigheden opvangt. Bomen die in een familie of groep leven kunnen heel oud worden, in tegenstelling tot alleenstaande bomen die het vaak veel moeilijker hebben.

De burn-out van de berk.

We staan stil bij een ruwe berk met de typische witte schors. De witte bast wordt veroorzaakt door betuline. Het wit reflecteert het zonlicht en beschermt de stam tegen zonnebrand. De berk is een pioniersboom die vaak alleen staat op open terrein en geen burens heeft die schaduw op hem werpen. Zijn kleine vleugelzaden worden verspreid door de wind en liefst zo ver mogelijk weg op open plekken. Hij groeit ontzettend snel en wil er zich helemaal alleen doorslaan: daarom de verdedigende stoffen in zijn bast. Betuline heeft ook een antivirale en antibacteriële werking en dit in grote hoeveelheden. Daarom wordt

het gebruikt in huidverzorgingsproducten.

Berken jakkeren dus en putten zichzelf uiteindelijk uit. Ze hebben veel energie nodig: vandaar die beweeglijke blaadjes die langs alle kanten het licht opzoeken voor hun energieproductie. De continue strijd en snelle groei worden echter duur betaald. Na de eerste dertig jaar komt de uitputting. De berk lijdt aan burn-out. De hoge takken worden alsmaar dunner waardoor er veel licht wordt doorgelaten en de gearriveerde soorten voet aan grond krijgen. Compleet uitgeput kunnen ze de concurrentieslag om licht niet winnen. Ze worden minder resistent tegen schimmels en een eerstvolgende herfststorm velt de stam. Gelukkig heeft de berk dan allang zijn zaden ruimschoots weten te verspreiden.

Zwammen en hun belang voor de ontwikkeling van de moderne mens.

Veel paddenstoelen treffen we niet op ons pad na de hitte van de voorbije weken. Daarvoor is een goede regenbui nodig en minstens 3 tot 5 dagen om de zwamlichamen te doen opzwellen. Korstzwammen daarentegen groeien jaar na jaar. We ontdekken een hele rij prille tonderzwammen op een dode stam en staan stil bij het gebruik van de zwam als "tondel": het licht ontvlambare materiaal dat gedroogd snel kan branden en lang blijven smeulen.

Foto's : Peter Geschier

De uitrusting van de circa 5300 jaar oude gletsjermummie "Ötzi" die in 1991 in de Italiaanse Alpen werd gevonden bevatte een zakje berkenzwam als antibioticum en ook tonderzwam samen met stukjes pyriet waar vonken mee kunnen worden geslagen, de briquet avant la lettre. Uit deze unieke vondst

blijkt het belang van sommige houtzwammen bij de ontwikkeling van de mens.

Hopbellen en klimopbloemen verfraaien het prille herfstkleed...

... en trekken de aandacht van ons wandelgroepje. De hop die zich elk voorjaar als klimplant 6 tot 8 m naar boven slingert is tweehuizig. De mannelijke bloemen zijn meeldraden in pluimen. De vrouwelijke bloemen zijn kegelvormig en noemt men hopbellen. Enkel de niet bevruchte vrouwelijke bloemen bevatten lupuline met een veelheid aan werkzame stoffen die aan bier worden toegevoegd. Zij zorgen voor de smaak, bewaarbaarheid en schuimvorming. Deze stof is ook medicinaal bij overgangsklachten, slapeloosheid en spanningshoofdpijn.

Tot eind september, wanneer de meeste bloemen al zijn uitgebloeid, zorgen de klimopbloemen nog voor nectar. Vlinders, zweefvliegen en bijen profiteren hier graag van. In het dichte gebladerte vinden vlinders, insecten en vogels een winterslaapplaats of nestgelegenheid. Reeën doen zich 's winters tegoed aan de immer groenblijvende blaadjes.

De mythische appelboom.

Een zwaar beladen sprookjesachtige appelboom symboliseert het thema van onze wandeling. Het doet denken aan de Germaanse mythe van vrouw Holle die verbonden is met de kringloop van het leven. Als we op ons best zijn en meewerken met de scheppende kracht inspireert zij tot rijkdom en overvloed. Aan brood en appels geen tekort!

We snijden een appel horizontaal midden door en zien de vijfpuntige ster verschijnen. Het is een pentagram dat in veel culturen een religieus en spiritueel symbool is.

Een voorbeeld is de cyclus van de 4 seizoenen in de natuur. Een vijfde inspirerend element houdt de cyclus draaiend.

Zo kan je ook het leven van de mens voorstellen. Op de diverse domeinen in ons leven kennen we diezelfde cyclus. In herfstperiodes plukken we de vruchten van onze realisaties en laten we los

Herfstviering.

Dankbaar denkend aan de gulle gaven van de natuur vieren we de herfst met vers appelsap en een koekje en houden we het gelukkig op dit ogenblik terug droog.

Marleen

Zin gekregen om zelf ook je stapschoenen aan te trekken? Gewoon doen. Een half uurtje wandelen kan al wonderen verrichten. Als je graag zelf eens meewandelt, alleen of in groep, neem dan gerust contact op met marleenvanpuvelde@telenet.be, 0486/41.36.58. Kijk ook eens op www.natuurgewijs.be

Veel leven in de Mosterdpot

Wat waren we blij toen we begin juli van de Natuurpunt-boerderij 10 stuks Galloway runderen kregen. Eerst 7 stuks op de grote weide: 2 kalfjes (van december 2015) met hun moeders en 3 oudere vrouwelijke dieren. Enkele dagen later 2 kalfjes van 2015 met hun moeder in het retentiebekken aan de Goorbosbeek. Ze hadden veel bekijks!

Intussen gingen er al 4 uit de Mosterdpotweide terug naar de boerderij.

Nabij ons koetshuis blijven de ezeltjes Tuurke en Charlotje de lieveling van vele bezoekers en bij onze burens van de Maretak staan sinds dit voorjaar een kudde Soay schaapjes van onze vrijwilliger Stefaan. Oorspronkelijk komen ze van een eilandengroep voor de Schotse kust.

Ludo

Foto's: Ludo Bakkovens

Hard werk in het Langbos - Babbelse Plassen

Foto: Peter Geschier

Zondag 9 oktober was een extreem bedrijvige dag in dit mooie gebied. Van 's morgens vroeg werd er aan het vlonderpad gewerkt (zie ook pag. 6). De afwerking werd dringend, want op 16 oktober was dit één van de hoogtepunten op de Dag van de Trage Weg. Ook de andere onderdelen van de wandelweg in het gebied werden aangepakt: takken gesnoeid en weggetjes gemaaid.

Foto: Luc Giglot

Foto: Luc Giglot

In de namiddag ging de volledige aandacht dan naar het maaien van de retentiezone van de Babbelse Plassen. Gelukkig kon het beheerteam ook dit jaar weer rekenen op de enthousiaste medewerking van liefst 4 afdelingen van Chiro Koka.

Peter

bart voet beeld en geluid

leopoldstraat 82 duffel 015-314043

www.bartvoet.be

Open: 10.00 - 12.00 / 13.30 - 18.00

zaterdag: tot 16.00 zondag en maandag: gesloten

Haarmode
GISELLA
Leopoldstraat 92,
2570 Duffel

Een must voor jong en oud!

Op afspraak. Tel.: 015 31 20 84

Ma en Di gesloten

Willemen NV Uw Tuinspecialist

Herman De Nayerstraat 2
2550 Kontich

Voor GPS: Grote Steenweg 90

Tel.: 015/32.30.30
www.willemen-nv.be

WILLEMEN n.v.
LAND- EN TUINBOUWMACHINES

Vanaf nu hoef je niet meer naar de fietsmaker,
want deze komt naar jou toe!

De Fietsmobiel is een mobiel fietsatelier,
volledig ingericht zoals de werkplaats van de klassieke fietsmaker
waardoor elke herstelling feilloos kan worden uitgevoerd.

Alle gereedschappen en courante materialen zijn aanwezig.
Betalen kan contant of met de bankkaart
zodat je niet onnodig cash in huis hoeft te halen.

Dus je merkt het:
er is geen enkele reden waarom je niet voor dit concept zou kiezen.

In het atelier: Stationsstraat 77, 2570 Duffel
kan je ook fietsen, elektrische fietsen en tandems huren of kopen.

www.defietsmobiel.be
0489 / 67 91 31

Arkelstraat 29
2570 Duffel

Tel. 015 31 38 58

Fax 015 31 78 09

e-mail: drukkerij.malu@pandora.be

<p>zaterdag 12 november</p> 	<p>Beheer in natuurgebied de Mosterdpot</p>	<p>Afspraak: 9u30 aan het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op PVT) Einde omstreeks 13u Later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Laarzen zijn meestal nuttig. Contact: Ludo Bakkovens 0494/70 79 92</p>
<p>zaterdag 19 en zondag 20 november</p> 	<p>Hakhoutbeheer in natuurgebied de Oude Spoorwegberm</p>	<p>Afspraak om 9u30 aan de ingang van het gebied aan de Beekboshoeke te Waarloos (zaterdag), Gasthuisstraat te Waarloos (zondag). Einde omstreeks 16u. Later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Laarzen en/of stevig schoeisel zijn meestal nuttig. Contact: Luc Giglot, 0485/61 70 22</p>
<p>zaterdag 26 november</p> 	<p>Behaagactie van Kontich</p>	<p>Afspraak om 10u aan het serrecomplex Van Den Eynde, Pierstraat 350, Kontich voor het maken van de pakketten. Bedeling aan bevolking van 13 tot 15 u. Einde omstreeks 16u. Contact: Luc Giglot 0485/61 70 22 of Frank Van den Bergh 03/4507870</p>
<p>zaterdag 26 november</p> 	<p>Behaagactie van Duffel</p>	<p>Afspraak om 8u aan technische dienst, Norbertijnerlei Duffel Einde omstreeks 13u. Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28</p>
<p>zondag 27 november</p> 	<p>Bosaanplant in Schapenhagen</p>	<p>Afspraak: 11u aan de Pauwhoevelaan te Kontich (naast de vroegere Karick) Einde omstreeks 17u</p>
<p>zaterdag 3 december</p> 	<p>Natuurbeheer in natuurgebied de Oude Spoorwegberm: riet maaien, houtbeheer en wandelpad onderhouden</p>	<p>Afspraak: 9u30 aan de ingang van het natuurgebied aan de Oude Waarloossteenweg te Waarloos Einde omstreeks 16u Later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Laarzen en/of stevig schoeisel zijn meestal nuttig. Contact: Luc Giglot, 0485/61 70 22 of Wim Annaert, 0473/67 13 56</p>
<p>zaterdag 10 december</p> 	<p>Beheer in natuurgebied de Goorbosbeekvallei</p>	<p>Afspraak: 9u30 aan de ingang van het bos links van de serre. Volg de pijlen Goorbosbeekvallei van aan de spoorwegbrug over de Mechelsebaan te Duffel). Einde omstreeks 13u Later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Contact: Peter Geschier 0477/69 96 76</p>
<p>vrijdag 16 december</p> 	<p>Kerstmarkt in de Montfortschool van Kontich Kazerne</p>	<p>Afspraak: 15u in de St Montfortschool Montfortstraat, Kontich Kazerne. Einde omstreeks 22u Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28</p>

zaterdag 7 januari 	Knotbeheer in natuurgebied Langbos & Babbelse Plassen	Afspraak: 9u30 aan de ingang van het natuurgebied op de hoek Langbosweg - Boskapelweg te Kontich. Einde omstreeks 16u Later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Laarzen en/of stevig schoeisel zijn meestal nuttig. Contact: Wim Annaert, 0473/67 13 56
zondag 8 januari 	Inspirerende winterwandeling in de natuur langsheen de Nete	Afspraak: 14u00 op het plein aan de Van der Lindenlaan te Duffel Einde omstreeks 16u30 Contact: Marleen Van Puyvelde 0486/41 36 58
donderdag 12 januari 	Cursus: Roofvogels: 1e theorieles	Afspraak: in het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op PVT) Dagcursus: van 13u30 tot omstreeks 16u30 Avondcursus (volzet) van 19u30 tot 22u30 Lesgever: Koen Leysen Inschrijven: stuur een mail aan educatie@natuurpuntoudespoorweg.be Cursusgeld: 42 euro voor leden en 48 euro voor niet-leden, te storten op rekeningnummer BE65 5230 80192096 van Natuurpunt Oude Spoorweg met vermelding "Roofvogels" en in voorkomend geval je lidnummer. Contact: Marleen Van Puyvelde 0486/41 36 58
zondag 22 januari 	Vogels + Zee = Zeelandtocht Vogelexcursie	Afspraak: 7u30 aan het plein aan de Van der Lindenlaan te Duffel. Einde omstreeks 19u. Inschrijven voor 20/11 bij Johan(johan.giglot@deadline.be) Kost voor de busreis is €9/persoon. Picknick, verrekijker en warme winddichte kleding niet vergeten. Contact: Johan Giglot 0479/66 77 04
donderdag 26 januari 	Cursus: Roofvogels: 2e theorieles	Afspraak: in het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op PVT) Dagcursus: van 13u30 tot omstreeks 16u30 Avondcursus (volzet) van 19u30 tot 22u30 Lesgever: Koen Leysen Contact: Marleen Van Puyvelde 0486/41 36 58
zaterdag 28 januari 	Afdelingsdag Eerst een pittige wandeling door de Mosterdpot, aansluitend: algemene vergadering met overzicht van de activiteiten van het voorbije jaar en nieuwjaarsreceptie	Afspraak: 15u in het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op PVT) Einde omstreeks 16u45 Gids: Johan Asselberghs Vanaf 17u afdelingsvergadering en receptie. Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28
van begin februari tot eind maart 	Paddenoverzetacties in Senthout	Afspraak: zonsondergang aan de resultatenborden Senthout-Hoevelaan te Duffel. Einde omstreeks 20 à 23u (weersafhankelijk). Wie inschrijft krijgt digitale nieuwsbrief over paddentrek. Contact: Johan Asselberghs 0479/65 29 07

Recht van 't veld

Seizoensgroenten- thuisverkoop

van het land tot bij de klant

Verse groenten is onze troef:

**tomaten - komkommers - snijbonen –
bloemkolen – aardappelen en nog veel meer.**

Openingstijden:

maandag: gesloten
dinsdag - vrijdag: 14u00-18u30
zaterdag: 9u00 - 16u00
zondag: 9u00 - 12u00

Storms - Van Dessel
Naalstraat 37D 2570 Duffel

Tel. 015/31.31.59
GSM 0478/51.03.83

info@rechtvantveld.be
www.rechtvantveld.be

 Belfius

Bank & Verzekeringen

U bent van harte welkom in
onze kantoren in Edegem

Hebt u vragen?

Praat erover met uw
contactpersoon in uw
Belfius Bank-kantoor.

Kantoor Edegem Centrum

Hovestraat 53, 2650 Edegem
Tel: 03/221.78.20

Kantoor Edegem Elsdonk

Hazeschransstraat 27, 2650 Edegem
Tel: 03/451.95.10

SANITAIR EN CENTRALE VERWARMING
B.V.B.A. JOHAN HAUQUIER

INSTALLATIES - ONDERHOUD
NIEUWBOUW - VERBOUWINGEN

ook van **ZONNEBOILERS**

Bloemenstraat 49
2570 Duffel
Tel.: 015/32.19.72
Fax: 015/32.29.02
www.hauquier.be
mail: bvba.johan@hauquier.be

 Biowinkel
De Eko Winkel
Sint-Jansplein 1a - KONTICH
Natuur- & dieetvoeding

Speltboetiek
de meulder

**Alles om te bakken en koken met
pure speltproducten**

graan - meel
vlokken - ...
broodbakmachines

ontbijtgranen
deegwaren

koekjes
(ook suiker- en lactosevrij)

speltmelk (0% lactose)
- koffie

fildgard
producten

SPELT

is het oudste graan,
het beste graan.
Het geeft kracht
en zorgt voor
een goede spijsvertering.
Spelt is heilzaam
voor lichaam en geest.

Fildgard van Bingen

Voor meer info en bestellingen:

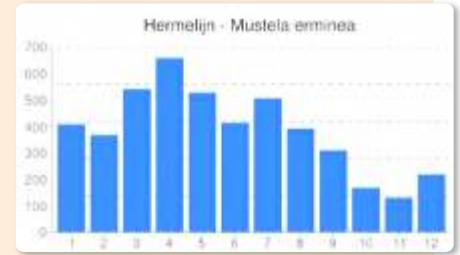
www.spelt.be

Diksmuidelaan 201 – 2600 Berchem (Antwerpen)
tel.: 03/239.06.00 – e-mail: info@spelt.be

Dier in de kijker: de hermelijn

Wie eens een hermelijn gezien heeft, vergeet dit nooit meer. Deze kleine marterachtige komt weliswaar overal in België voor, maar is toch een zeldzame verschijning. De populatie hermelijnen is wellicht het kleinst van alle marterachtigen (uitgezonderd das en otter natuurlijk), bovendien hebben marters een eerder schuwe en verborgen levenswijze.

De hermelijn is met zijn kop-romplengte tussen 21 en 29 cm en een staartlengte van ongeveer 10 cm duidelijk groter dan een wezel. Kenmerkend is zijn zwarte staartpunt die soms wel wat pluimvormig lijkt. Die heeft hij zowel bij zijn grijs- tot vaalbruine zomervacht als bij zijn sneeuw witte wintervacht. De buik is steeds wit. Omdat winterse sneeuwlandschappen bij ons steeds maar zeldzamer worden, is er een natuurlijke evolutie bezig waarbij onze hermelijnen 's winters bruin blijven of een wit-bruin gevlekte pels krijgen. In sneeuwloze winters valt zo een wit zoogdiertje immers dadelijk op. Eigenaardig genoeg worden hermelijnen in de winter veel minder waargenomen, de hermelijnen met witte vlekken zorgen dus niet voor meer waarnemingen. Bijgaand grafiekje (bron: waarnemingen.be) toont het aantal waarnemingen in België van de voorbije 2 jaar per maand. Net als wezels gaan hermelijnen tijdens de jacht geregeld op hun achterpoten staan om hun omgeving beter waar te nemen. 'Kegelen' noemt men dit gedrag.

Hermelijnen eten vooral kleine zoogdieren en vogels, muizen en ratten staan eveneens op hun menu. Hun jachtwijze is soms hilarisch. Google maar eens enkele filmpjes: "ermine rabbit hunt".

Zijn leefgebied is een kleinschalig, gevarieerd, "rommelig" landschap, met lijnvormige elementen en schuilmogelijkheden als houtstapels, holen, steenhopen,...

Ze leven solitair, in territoria van gemiddeld ongeveer 20ha. Na de paartijd en bevruchting in april, vindt er een verlengde draagtijd plaats, waarbij de eicel zich gedurende 8-10 maanden in slaaptoestand bevindt. De eigenlijke draagtijd duurt een 10-tal weken, waarna de vrouwtjes meestal 4 tot 8 jongen baren, maar er zijn zelfs uitschieters gemeld tot 13!

Foto: Luc De Naegel

Alhoewel ze een tiental jaar oud kunnen worden, zal de levensverwachting toch veel lager liggen (gemiddeld slechts 2 jaar), onder andere omdat ze geregeld verkeersslachtoffer worden.

Waar komt de naam vandaan? Hermelijn (NI), ermine (E) en hermine (F) hebben dezelfde oorsprong: het zou komen van het Gallische arminu. Dit was de hermelijnpels gedragen door geestelijken, wat dan weer komt van volkslatijn armenius. Dit is een samentrekking van Armeense muis, waar het diertje talrijk zou zijn geweest. Een andere oorsprong zou een verbastering zijn van een volksnaam die aan een wezel gegeven werd in het Oudduits: harmo.

De meisjesnaam Hermelien, komt van Hermelinda (Spaans) met als betekenis : schild van macht. Nu weten we waarom Harry Potter niets kon overkomen met Hermelien Griffel als beschermend schild...

Dit symbool van macht vinden we al eeuwenlang terug in de klederdracht van koningen, koninginnen en keizers. De kragen en voeringen van koningsmantels waren zeer dikwijls gemaakt van hermelijnen pels. Kijk maar eens naar de kenmerkende witte bontkraag met zwarte stippen op de mantels van schilderijen van koningen, koninginnen en keizers van de voorbije eeuwen. Of tel de zwarte staartuiteindjes van de binnenmantel van de Nederlandse koning tijdens de koningsdag: dan weet je hoeveel hermelijnen in wintervacht er nodig waren voor het maken van de bontkraag. Volgens mij heel wat meer dan 100!

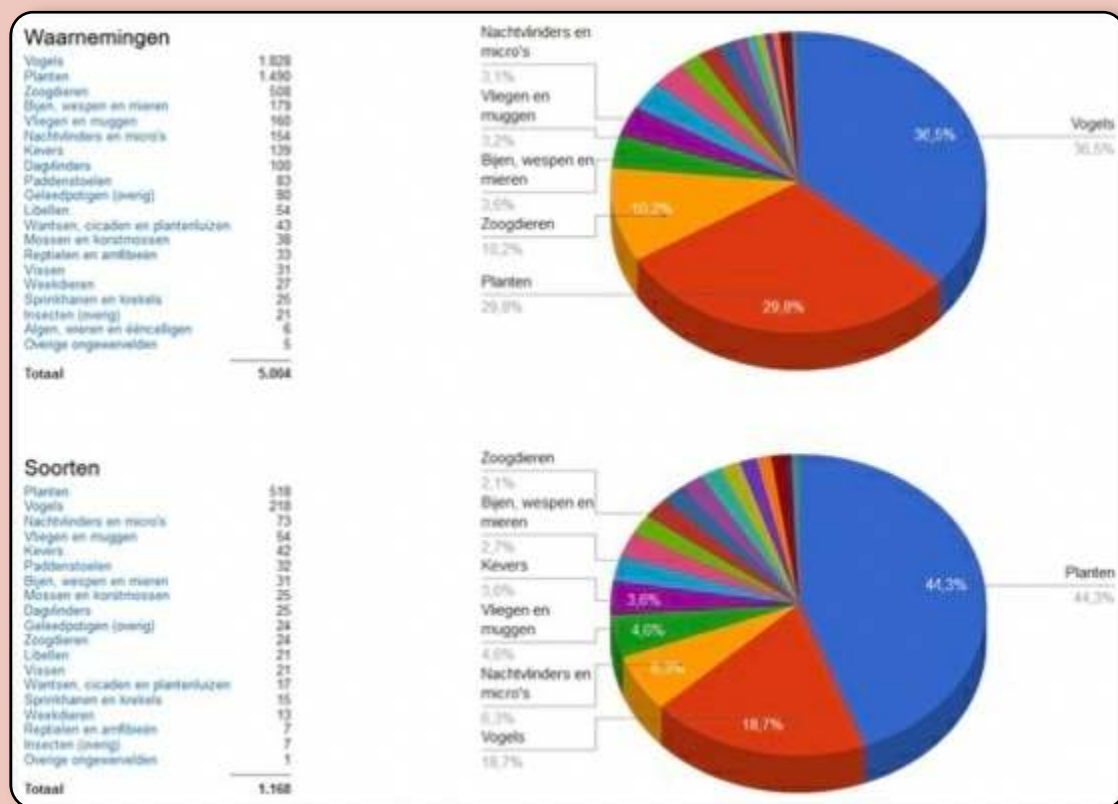
Hopelijk zien we dit springlustig diertje deze winter rondhuppelen tijdens een stevige winterwandeling...

Waarnemingen.be - Observado.org

Vijfduizend waarnemingen van meer dan elfhonderd soorten! Toegegeven: niet enkel uit België, maar dat is de “tussenstand” van mijn ingevoerde waarnemingen op observado.org. Op zich niet zo’n prestatie op een totaal van meer dan 100 miljoen waarnemingen die inmiddels reeds in de databank zitten, maar wel een gelegenheid om het invoerplatform van waarnemingen.be nog eens onder de aandacht te brengen.

Er zijn inderdaad – binnen en buiten onze vereniging – heel wat mensen die een pak meer gegevens hebben ingegeven... Dit is bijvoorbeeld te danken aan het consequent doorgeven van – ook “gewone” – waarnemingen, maar ook het invoeren van streeplijsten of het overtypen van oude notitieboekjes.

Het verdient natuurlijk aanbeveling om indien mogelijk je waarneming te staven met één of meerdere foto’s. Op die manier kunnen de waarnemingen gevalideerd worden en kunnen deze (indien je dat zo hebt aangegeven bij je persoonlijke instellingen) gebruikt worden voor verder wetenschappelijk onderzoek. Ook kunnen andere waarnemers deze foto’s gebruiken als hulp bij hun determinatie en als je bv. de waardplant van een rups ingeeft, kan dit helpen voor de “gallenzoeker” of de “sleutel voor dagvlinders” (zie <http://waarneming.nl/>). Andere hulpbronnen zijn o.a. <http://bladmineerders.nl/>,

<http://www.naturalis.nl/nl/kennis/zelf-determineren/> of www.determineer.be.

Geef ook zeker je waarnemingen in in het buitenland! Dit kan gemakkelijk via de app op je smartphone of via <http://observado.org/> voor de hele wereld.

Waartoe dient dit dan zoal? Zo is er een nieuwe broedvogelatlas in de maak voor Europa. Voornamelijk voor de afgelegen en weinig bezochte gebieden wordt daarvoor gesteund op de gegevens die toevallige passanten of toeristen ingeven. Kijk op <https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=21771> of <http://www.ebcc.info/index.php?ID=545> voor meer uitleg.

Ook andere projecten lonen de moeite. Denk maar aan het ingeven van invasieve exoten, het rapporteren van verkeers- of hoogspanningslachtoffers, enz. Deze vorm van “citizen science” vergroot niet enkel de kennis over de natuur in de buurt, maar verhoogt tevens het samenhangingsgevoel tussen waarnemers en wakkert de interesse voor natuur in het algemeen aan.

Alvast bedankt voor jullie bijdrage!

Koen Maes

Opmerkelijk bezoek in en rond de Babelbeekse beemden

Foto: Eef Hellemans

Het gonsde al van berichten over een gunstige najaarstrek begin september, maar wat dinsdag 6/9 gebeurde, had Duffel nog niet vaak meegemaakt. In de weilanden om de Babelbeekse Beemden landden niet minder dan een 115-tal ooievaars om bij te tanken voor hun verre tocht. De maaierende boer had de nodige moeite (claxonneren!) om de dieren voor zijn tractor weg te krijgen. Een zwart-wit krioelende massa zocht in de net gemaaide velden naar muizen, mollen, kikkers ... en liet zich gemakkelijk

benaderen.

's Avonds ging een groot deel van de groep overnachten in de hoogspanningsmasten aan Hoog Lachenen, anderen werden dan weer gespot op verlichtingspalen en in de Mosterdpot.

Een van onze regionale vogelringers, Kristof Van Asten, kon uit heel de groep slechts 1 Planckendael-ring ontwaren. Hij zag wel veel andersoortige ringen, waaronder een hele boel zeshoekige NLA ringen. Wat meteen verklapte dat een groot deel van deze groep afkomstig was uit Nederland en rustig richting zuiden aan het migreren was.

Foto: Peter Geschier

Onze paddenrapers opmerkelijk vroeg in actie!

Foto: Peter Geschier

Hylawerkgroep Beneden Nete bestaat 25 jaar en wilde dat extra in de verf zetten door deel te nemen aan de Duffelse Ballonnekesstoet. Deze stoet gaat traditioneel de laatste zaterdag van september uit en lokt veel kijklustigen.

De enthousiaste groep paddenrapers (waren er niet toevallig 25 ?) gaf een erg gesmaakte voorstelling van wat er op een doorsnee paddenavond gebeurt in de buurt van de Babelbeekse beemden.

Als extra educatieve elementen waren er de leuke "padmobiel" en een rijdend poeltje. Dit alles werd zeer geapprecieerd door het publiek dat de groep regelmatig op applaus onthaalde.

Conclusie: een uitstekend initiatief van Johan dat de paddenactie meer bekendheid gaf en hopelijk extra vrijwilligers oplevert in het komend voorjaar!

Peter

Foto: Joachim Clauwers

Voorontwerp RUP open ruimte Duffel West

Het ruimtelijk structuurplan van Duffel wordt opgesteld om de resterende open ruimte in Duffel West te verfijnen. Momenteel bestaat die volgens het gewestplan grotendeels uit agrarisch gebied: op 634 m² na ontbreekt de natuurbestemming volledig. Hierdoor kunnen er bijvoorbeeld overal serres of stallen gebouwd worden, de aanwezige kleine landschapselementen kennen weinig bescherming, de twee natuurgebieden die wij aan het uitbouwen zijn kennen nauwelijks juridische bescherming, ... Nu wil men de resterende open ruimte beter beschermen met een RUP (ruimtelijk uitvoeringsplan) met duidelijk afgebakende zones waar glastuinbouw zich nog wel kan ontwikkelen.

Serrebouw kan volgens het structuurplan alleen in deelruimte Duffel West I: de zone tussen Waarloossteenweg en de vallei van de Babelsebeek. Die zogenaamde zoekzones voor glastuinbouw zijn onderbouwd op basis van een aantal criteria. Zo kan er geen glastuinbouw komen in biologisch waardevolle zones, landschapsrelicten en overstromingsgevoelige gebieden. De bedrijven dienen goed omsloten te zijn en er moet voldoende ruimte zijn. Op die manier komt men tot zones die gaan van geschikt tot helemaal ongeschikt, wat leidt tot een minimum en maximum scenario. De gemeente kiest in het RUP voor het maximum scenario wat betekent dat in alle geschikte en matig geschikte gebieden glastuinbouw kan.

Waar zeker geen glastuinbouw meer kan is de hele zone ten oosten van de Missestraat en de Arkelloop. Deze zone wordt herbestemd, deels als landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Dit betekent dat deze zone bouwvrij moet blijven voor akkerbouw en weilanden en dat de aanwezige kleine landschapselementen extra bescherming krijgen. In een strook aan de vallei van de Babelsebeek is er natuurverweving in overdruk. Hier krijgen natuur, water en landbouw nevenfuncties en wordt de in het gemeentelijk structuurplan vastgelegde natuurverbinding ook ruimtelijk bestemd. In mensentaal betekent deze verweving dat de 3 functies elkaar niet mogen verdringen: zo zal het omploegen van een waardevol grasland niet meer kunnen omdat de natuur er dan op achteruit gaat. Het door onze afdeling in beheer en eigendom zijnde natuurgebied de Babelbeekse Beemden krijgt de bestemming *overstromingsgevoelig natuurgebied*. Hiermee krijgt het gebied eindelijk een logische bestemming en de nodige juridische bescherming.

Duffel West II bestaat uit de zone tussen Stockletlaan en Waarloossteenweg. De gemeente kiest er voor om dit gebied volledig serrevrij te houden. Andere vormen van beroepslandbouw kunnen wel, ook het bouwen van stallen en loods. In het gebied ligt ook een deel van ons natuurgebied de Oude Spoorwegberm. De berm is nu agrarisch gebied en zal samen met enkele aangrenzende bossen de bestemming natuurgebied krijgen. Rondom de Oude Spoorwegberm zal ook heel wat natuurverweving in overdruk komen zodat de ecologische waarden in de buurt van de Oude Spoorwegberm een betere bescherming krijgen.

Tot slot is er ook nog het kleinere deelgebied III. Ook hier ligt een stuk Oude Spoorwegberm aan Notmeir. Dit stuk ligt op het gewestplan planologisch nog in industriegebied. Het RUP zal dit samen met enkele aangrenzende bosjes de bestemming natuurgebied geven.

Met het RUP zullen alvast onze 2 natuurgebieden ook planologisch bestemd worden. De aanwezige natuurwaarden errond en de vallei van de Babelsebeek aan de grens met Lier zullen beter beschermd worden. Zo'n 32 ha van het bijna 450 grote plangebied krijgt natuur of natuurverweving. Natuurpunt is dan ook overwegend tevreden. We hadden liever de zone rond de Draakbosweg nog meer in glasvrij agrarisch gebied willen zien maar delen de mening van de GECORO (gemeentelijke commissie ruimtelijke ordening) dat het planologisch ontwerp zoals het nu is voorgelegd evenwichtig is.

Het ontwerp RUP gaat binnenkort in openbaar onderzoek en dan krijgt iedereen de kans om nog opmerkingen in te dienen.

Johan Asselberghs

Hallo beste natuurvriendjes,

De zomer is helaas weer voorbij, maar niet getreurd: ook in de herfst en de winter valt er heel wat te beleven voor actieve kinderen. Je kunt lekker gaan wandelen of ravotten in het bos, waar de bladeren aan het vallen zijn of al in dikke pakken op de grond liggen.

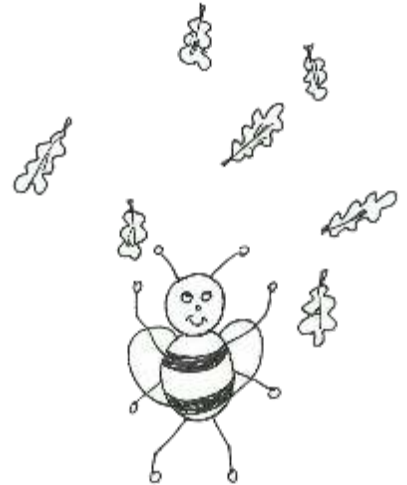

Foto: Peter Geschier

Binnenkort wordt het ook weer tijd om aan onze vogelvriendjes te denken. Vogelbescherming Vlaanderen vraagt om dat te doen vanaf 31 oktober want: *“komt november in 't verschiet, vergeet dan onze vogels niet”*.

Vanaf dan wordt het voor hen veel moeilijker in de natuur nog voldoende voedsel te vinden. Het wordt normaal gezien ook nog een pak kouder waardoor ze meer energie nodig hebben om hun lichaamstemperatuur op peil te houden, vooral 's nachts.

Hulp in de vorm van voedselrijke zaadmengelingen en noten komt hen vanaf dan goed van pas. Geef het voer 's ochtends, dan hebben vogels tijd om de voederplek te ontdekken en te herinneren. Bij een plotse winterprik hoeven ze geen energie te verspillen met het zoeken naar eten. Een kommetje helder water vinden ze ook erg lekker (doe hierin nooit zout!).

Heb je trouwens al een voederplankje of voederhuisje hangen in de tuin? Leuke ideetjes vind je op de website van de Natuurpuntwinkel (<http://winkel.natuurpunt.be/>). Geweldig vinden we het “Voederhuis bouw pakket”: dan kan je zelf nog eerst wat knutselen vooraleer je er de vogels mee gaat verwennen!

We hebben twee raadseltjes voor je, ken je de oplossing?

Ik ken een heel klein stoeltje
Je vindt het vaak in 't bos
Het staat daar onder de bomen
Of tussen 't groene mos.

Het heeft soms mooie kleuren
En 't is ook vaak heel klein
Nu zeg, wat zou dat wezen
Wat voor stoeltje zou dat zijn?

Roodbruin met een mooie staart
Klimt hij de boom in met een vaart!
Dol op nootjes is die guit!
Wel, hoe heet hij?
Vind dat eens uit!

Kan je niet fluiten met je mond? Kan je niet op je vingers fluiten? Dan kan je zeker op een eikeldopje fluiten: neem een eikeldopje, plaats je 2 duimen erop en tegen elkaar zodat het eikeldopje toe is. Duw dan de bovenkant van je duimen een beetje uit elkaar zodat een kleine opening ontstaat.

Blaas zachtjes in het gaatje ... hoor je de uil roepen ?!

En tenslotte nog een mooi gedichtje om van buiten te leren.

Draag jij het voor aan je familie bij de eerstvolgende feesten?

Het regent eikels en kastanjes
kijk ze vliegen in het rond
hier en daar strooien de bomen
beukenootjes op de grond

Je ziet de paddestoelen groeien
blaadjes worden geel of bruin
ganzen vliegen naar het zuiden
en 't wordt steeds kouder in de tuin

Een boom verliest zijn laatste blaadjes
de koeien blijven in de stal
het is of alles wil vertellen
dat het winter worden zal

Tot een volgende keer!

Bijdragen van:

Eef Hellemans
Gerd De Roeck
Kristel Fierens
Peter Geschier

Oplossingen:
Eekhoorn
Paddenstoel

Een creatieve veiligheidsdag bij de burenen.

Op 11 oktober hield de Kontichse vestiging van de wereldwijde groep Saint-Gobain een “veiligheidsdag” in het domein De Schorre te Boom. De ongeveer 150 personeelsleden werden in zes groepen ingedeeld, die afwisselend een activiteit dienden uit te voeren.

Eén van die activiteiten was de bouw van een bijenhotel. De sociale werkplaats van Natuurpunt leverde vooraf diverse onderdelen, sommige reeds voorgesneden, andere nog af te werken. De taak van de personeelsleden bestond er in grote bakken te vullen met houtblokken en bamboestengels. Daarnaast werden ook kleine bijenhotelletjes geproduceerd. Deze werden later onder de personeelsleden verloot.

Om alles in goede banen te leiden kregen de deelnemers deskundige uitleg van Joeri Cortens van Natuurpunt te Mechelen. Joeri kreeg assistentie van drie vrijwilligers van onze afdeling: Dirk Costrop, Johan Vanden Eynde en Jos Van Reeth. Rond 4 uur in de namiddag waren zes grote bakken gevuld en die werden naar Kontich gebracht. Daar hadden Dirk en Johan reeds het raamwerk geplaatst waar Dirk en Jos de bakken in monteerden.

En dus staat er nu een flink uit de kluiten gewassen bijenhotel voor de vestiging van Saint-Gobain in de industriezone Blauwe Steen te Kontich, vlakbij Schapenhagen!

Jos.

Foto: Mieke Vanderhaeghe

De Zandbergen kregen bijzonder gewaardeerde hulp

Af en toe krijgen wij een voorstel van Time4Society, een vereniging die de link maakt tussen bedrijven en organisaties om maatschappelijk verantwoorde tijdprojecten op te zetten. Vrijdagnamiddag 7 oktober kwamen 13 mensen van Vandepuette Safety de Zandbergen zwerfvuulvrij maken.

De oogst was weer indrukwekkend: een hartelijk dank dus, ook aan Evelyne, Steve en Wim die zich nog maar eens een namiddag inzetten voor een aangename leefwereld.

Peter

Foto's NPOS

Duffelse klimaatambities: engagementsverklaring van onze Natuurpuntafdeling.

Duffel is volop bezig met de uitwerking van het klimaatactieplan in het kader van het Burgemeestersconvenant. (zie ook: www.burgemeestersconvenant.eu). Door het uitvoeren van verschillende acties wil men de uitstoot van broeikasgassen op het grondgebied van Duffel verminderen met minstens 20% tegen het jaar 2020.

Dit kan de gemeente natuurlijk niet alleen, daarom werkt Duffel samen met diverse belanghebbenden om deze doelstelling te realiseren.

De gemeente wil zoveel mogelijk bedrijven, verenigingen, organisaties, burgers, ... enthousiast maken om mee in te stappen in de Duffelse klimaatambities. Met onze Natuurpuntafdeling kunnen we dit natuurlijk alleen maar toejuichen en ten volle ondersteunen.

Daarom deze oproep tot ondersteuning van de gemeentelijke klimaatambities en ondertekening van de engagementsverklaring! Voor de volledige tekst: zie onze website (www.natuurpuntoudespoorweg.be)

Met deze verklaring engageren we ons als vereniging om:

- De nodige inspanningen te doen om het energieverbruik van onze organisatie (o.a. brandstofverbruik voor verwarming, elektriciteitsverbruik, mobiliteit,...) te verminderen en zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame energiebronnen;
- De boodschap van het burgemeestersconvenant mee uit te dragen en het maatschappelijk draagvlak te vergroten inzake energie-efficiëntie en hernieuwbare energie;
- Informatie over het genomen engagement in het kader van het burgemeestersconvenant te verspreiden binnen de eigen organisatie;
- Het burgemeestersconvenant en de mogelijkheid tot ondertekening van een engagementsverklaring te promoten bij andere bedrijven en organisaties in de regio

De klimaatopwarming is volop bezig, laten we er dus samen iets aan doen.

Indien je tips hebt waar we als vereniging of persoonlijk nog een tandje kunnen bijsteken horen we dat graag.

Spreek hier gerust andere mensen, bedrijven of verenigingen over aan, motiveer ze om mee te doen: fietsen is gezond, de verwarming een graadje lager, ledverlichting,...

We kunnen (en moeten) nog zoveel doen om de opwarming van de aarde te stoppen!

Logo van het Burgemeestersconvenant

Leerlingen 6de jaar Sint-Norbertus observeren de klimaatverandering in onze Duffelse natuur.

We hoorden het recent nog in het nieuws: “klimaatverandering moet dringend in de eindtermen van ons onderwijs worden opgenomen”. De algemene onwetendheid rond klimaatverandering bij onze jonge mensen wordt gelukkig dank zij een geïntegreerd klasproject “Klimaatrechtvaardigheid” aangepakt in het laatste jaar Sociaal Technisch Onderwijs SNOR (Sint-Norbertusinstituut Duffel). Een heel schooljaar lang maken de leerlingen kennis met de gevolgen van de klimaatverandering, zowel lokaal als op wereldvlak en dit onder meer via een praktische opdracht rond ecologisch koken, een werkopdracht bij een bioboer, zelfs het organiseren van een klimaatconferentie.

Op 12 september wilden de leerlingen wel eens zien wat de klimaatverandering betekent voor onze natuur. We nodigden hen uit in ons natuurgebied “de Mosterdpot” en dit (wellicht niet toevallig) bij tropische temperaturen!

We ondervinden aan den lijve de verkoelende invloed van het bos en staan stil bij het belang van bomen en natuur in het algemeen: niet alleen voor de verkoeling in dicht bevolkte omgevingen, maar ook voor schone lucht en het veilig stellen van leefgebieden voor plant en dier.

De klimaatverandering doet klimaatzones opschuiven. Heel wat planten- en diersoorten verschuiven met gemiddeld 17 km per 10 jaar richting de polen. Sommige soorten komen daardoor in problemen en dreigen te verdwijnen. Problemen worden bij ons veroorzaakt door verdrukking door invasieve soorten en “mismatching” van het voedselaanbod. Mismatching doet zich voor (bv. in de relatie zomereik, wintervlinder en koolmees) omdat de koolmezen het tijdstip waarop ze moeten broeden berekenen aan de hand van het lengen van de dagen, waar de eik en de wintervlinder temperatuurgevoelig zijn. Zelfs tussen deze twee laatsten is er een tijdsverschil: de rupsen komen gemiddeld 14 dagen eerder uit het ei en dan zitten de blaadjes nog minstens een viertal dagen in de knop.

Door het warme klimaat kennen micro-organismen een sterke opmars. Een voorbeeld daarvan is de salmonellabacterie die zich door de zwoele temperaturen gemakkelijker kan verspreiden. De warmte verlengt bovendien het seizoen van de productie van allergene pollen.

Onze amfibieënpopulaties krijgen het vaak extreem moeilijk. Verstoring door plots stijgende temperaturen tijdens hun winterslaap leidt tot verspilling van vetreserves.

De toenemende variatie in de weersomstandigheden is waarschijnlijk een nog veel belangrijker gevolg van de klimaatwijziging.

Om ons te bufferen tegen de gevolgen van de klimaatverandering kunnen natuurgebieden ons beschermen tegen overstromingen, droogte of ziektes. Een mooi voorbeeld van waterbuffering in onze regio is het retentiebekken aan de Goorbosbeek.

Aan de hand van de kaart van natuurgebieden in Vlaanderen krijgen de leerlingen een idee hoe klein en versnipperd het groen wel is en dit terwijl enkel grote, robuuste natuurgebieden en effectieve verbindingen plant en dier de kans geven om te migreren naar een gepaste leefomgeving. De school wordt dan meteen ook uitgenodigd om in hun volgende praktijkervaring de natuur een handje te helpen.

Eén van de groepen aan het retentiebekken Foto Peter Geschier

Dagcursus : Roofvogels (Duffel)

Tijdens deze cursus worden prachtige beelden getoond van onze dagroofvogels. In de eerste theoretische behandelen we hun ecologie en de relaties die ze hebben met hun omgeving. In de tweede les komen voedselkeuze, broed- en trekgedrag aan bod. De derde les zal gaan over aantallen roofvogels in Vlaanderen, de bedreigingen en beschermingsmogelijkheden. In de vierde les leren de cursisten hoe ze stap voor stap te werk moeten gaan bij het juist op naam brengen van roofvogels. Daarbij wordt uitgebreid aandacht besteed aan de belangrijkste determinatiekenmerken, ondersteund met powerpointprojectie en videobeelden, want 'roofvogelen' is niet gemakkelijk!

Het theoretisch gedeelte gaat door van 13u30 tot 16u30.

Praktijk: excursie naar Prosperpolder en Verdronken land van Saeftinghe per bus op zaterdag 11 maart 2017. Vertrek om 08u00 en verwachte terugkomst tussen 17u00 en 17u30 in Duffel. Vertrekplaats van de bus: plein aan Van der Lindenlaan – Duffel.

Prijs (exclusief busvervoer): leden € 42 en niet-leden € 48.

Info en inschrijven per e-mail aan educatie@natuurpuntoudespoorweg.be of telefonisch aan 0486/41 36 58 (Marleen Van Puyvelde).

Na bevestiging van je inschrijving maak je die definitief door je cursusgeld te storten op rekeningnummer BE65 5230 80192096 van Natuurpunt Oude Spoorweg met vermelding "Roofvogels - dag" en in voorkomend geval je lidnummer.

Wanneer?

12/01/2017 van 13u30 tot 16u30

26/01/2017 van 13u30 tot 16u30

09/02/2017 van 13u30 tot 16u30

23/02/2017 van 13u30 tot 16u30

11/03/2017 van 08u00 tot 17u30

Afspraakplaats (behalve excursie): Mosterdpotje
Mechelsebaan 218 (voor GPS: 220 ingeven), 2570 Duffel
Begeleider: Koen Leysen

Het Grote Vogelweekend 2017: doe je mee?

Zaterdag 28 en zondag 29 januari 2017 is het zover: het Grote Vogelweekend van Natuurpunt. Deelnemen is simpel: bekijk en tel de vogels in je tuin. Met maar een half uurtje werk neem je deel aan het grootste vogelonderzoek in Vlaanderen.

Als je meer wil weten over het hoe en wat, kijk dan op webpagina <http://vogelweekend.natuurpunt.be/>. Daar vind je ondermeer de meest voorkomende tuinvogels met duidelijke foto en belangrijkste kenmerken.

Winterkoning
Snel, zenuwachtig vogeltje met opstaande staart. 9 - 10,5 cm

Ga je in 2017 mee op het ledenweekend?

Deze keer kiezen we voor een heus kasteel te midden van 500 ha bossen en een nog groter beschermd natuurgebied. Het bevindt zich in Vireux-Wallerand nabij Givet, vlak over de grens in Frankrijk.

Het weekend gaat door van 8 tot en met 10 september 2017.

De prijs bedraagt €120, kinderen onder de 14 jaar €60, onder de drie jaar gratis.

Let wel: het aantal personen is beperkt!

Daarom volgende werkwijze:

1. Je schrijft je in op <http://natuurpuntoudespoorweg.be/contact/inschrijving-ledenweekend.html>
2. Je krijgt de bevestiging van je inschrijving.
3. De inschrijving is definitief na het betalen van een voorschot van 50% van het verschuldigde bedrag op afdelingsrekening BE 65 5230 8019 2096 met vermelding "voorschot ledenweekend".

Meer info over de locatie vinden jullie op de website <http://www.chateaulerisdoux.fr/>

Gageleer®

The Belgian Specialty Beer

Een echt Kempens volmoutbier van hoge gisting met het kenmerkende aroma van gage (*Myrica gale*).

Gage is een struikje dat groeit op veenachtige gronden zoals in het natuurreservaat De Liereman in Oud-Turnhout.

Gage was de voornaamste smaakmaker in de middeleeuwse gruitbieren (gruit = kruid). Gageleer is het eerste hedendaagse bier waarin gage opnieuw wordt gebruikt.

Vraag naar GAGELEER bij uw drankenhandelaar of zoek een verkooppunt op de website:

WWW.GAGELEER.BE of mail naar **INFO@GAGELEER.BE**

Gageleer cvba-so is een coöperatieve vennootschap met sociaal oogmerk.

De opbrengst van de Gageleer-bieren is bestemd voor de aankoop en het onderhoud van natuurreservaten.

Indien je meer informatie wenst over onze afdelingswerking, Natuurpunt v.z.w., of over wat dan ook, contacteer gerust onze bestuursleden.

Dirk Costrop

Voorzitter,
verantw. uitgever en redactie afdelingstijdschrift, promotie,
zoogdieren en vleermuizen, voorzitter Minaraad Duffel.
Waarloossteenweg 10B, 2570 Duffel
015/31 93 75, gsm 0476/66 08 28
dirk.costrop@telenet.be

Johan Asselberghs

Ondervoorzitter,
verantw. beleid, conservator Edegemse beekvallei, amfibieën (Hyla),
lid Minaraad, GECORO en GNOP-commissie Duffel, Regionaal
Landschap Rivierenland
Bloemenstraat 51, 2570 Duffel
015/31 94 88, gsm 0479/65 29 07
johan.asselberghs@skynet.be

Lutgarde Van Driessche

Secretaris,
conservator Mosterdpot,
lid Minaraad Duffel.
Zandstraat 15, 2570 Duffel
015/32 01 66, gsm 0485/55 97 13
lutgarde.van.driessche@telenet.be

Ludo Bakkovens

Penningmeester,
beleid Duffel, coördinator 't Mosterdpotje, lid Cultuurraad Duffel,
bestuurder Regionaal Landschap Rivierenland.
Zandstraat 15, 2570 Duffel
015/32 01 66, gsm 0494/70 79 92
ludo.bakkovens@telenet.be

Wim Annaert

Conservator Oude Spoorwegberm, conservator Langbos & Babbelse
Plassen
Montfortstraat 75, 2550 Kontich
03/457 28 03
wim.annaert@cme.vib-kuleuven.be

Johan Doms

Conservator Babelbeekse beemden, materiaalmeester
Rietlei 99, 2570 Duffel
gsm 0496 32 19 34
jdoms-pdeprey@base.be

Peter Geschier

Conservator Goorbosbeekvallei, redactie afdelingstijdschrift,
digitale nieuwsflits, webmaster
Stationsstraat 125, 2570 Duffel
gsm 0477/69 96 76
peter.geschier@telenet.be

Luc Giglot

Conservator Oude Spoorwegberm, conservator Babelbeekse
beemden, conservator Langbos & Babbelse Plassen, materiaalmeester,
voorzitter Minaraad Kontich
Vitsenveld 30, 2550 Kontich
gsm 0485/61 70 22
luc.giglot@telenet.be

Dimitri Hoste

Conservator Edegemse beekvallei
Hovestraat 154 2650 Edegem
03/4543209
dimitri.hoste@proximus.be

Marleen Van Puyvelde

Conservator Goorbosbeekvallei, verantw. educatie, lid Minaraad Duffel
Stationsstraat 125, 2570 Duffel
gsm 0486/41 36 58
marleenvanpuyvelde@telenet.be

Algemeen mailadres van de afdeling:

info@natuurpuntoudespoorweg.be

Website: www.natuurpuntoudespoorweg.be

Wie via mail op de hoogte wilt blijven met bestuursverslagen of
vrijblijvend uitgenodigd wil worden voor een bestuurs-
vergadering, geeft gewoon een seintje aan Lutgarde!

Natuurpunt afdeling Oude Spoorweg

Grondgebied : Kontich, Waarloos en Duffel

Lidgeld en abonnementen:

Het lidmaatschap bedraagt € 27 en is geldig voor het hele gezin.
Leden van Natuurpunt kunnen zich ook abonneren op de
gespecialiseerde tijdschriften Natuur.focus (natuurstudie
tijdschrift) en Natuur.oriolus (voor vogelkijkers) en Zoogdier.
Stort het vereiste bedrag op rek.nr IBAN: BE17 2300 0442 3321,
BIC: GEBABEBB van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen
U kunt uw lidmaatschap ook domiciliëren: vermeld dan wel
steeds ons identificatienr voor domiciliëring: 00409423736

U ontvangt:

	Lidgeld (€)	27	37	38	42	44	59
Lid Natuurpunt		X	X	X	X	X	X
Natuur.oude spoorweg		X	X	X	X	X	X
Natuur.Blad		X	X	X	X	X	X
Natuur.Focus				X		X	X
Natuur.Oriolus			X			X	X
Zoogdier					X		X

Onze natuurgebieden in beheer of in eigendom:

De Oude Spoorwegberm (24 ha) in Kontich, Waarloos, Rumst
en Duffel
Edegemsebeekvallei (3,3 ha) in Kontich
Langbos en Babbelse Plassen (6 ha) in Kontich
De Mosterdpot (19 ha) in Duffel en Sint-Katelijne-Waver
De Goorbosbeekvallei (4,5 ha) in Duffel en Sint-Katelijne-Waver
De Babelbeekse Beemden (4,5 ha) in Duffel

U kan ons steunen door een gift te storten ten voordele van
onze natuurgebieden. Dit op rekeningnummer IBAN BE56 2930
2120 7588, BIC GEBABEBB van Natuurpunt Beheer vzw,
Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met als vermelding:
Nr. 3703 Natuurgebieden afdeling Oude Spoorweg,
Voor giften vanaf € 40,00 krijgt u een fiscaal attest.

Wij bieden u:

Talrijke uitstappen, excursies, natuurvriendelijke producten,
beheerwerken en nog veel meer ...

Als lid krijgt u ook korting bij verschillende handelszaken.
Voor meer info zie onze website

Ook de jeugd kan zich uitleven in de natuur:

JNM-Pallietierland (o.a. actief in Duffel):

Rhune Van Cleemput

Voorzitter en contactpersoon

rhune.van.cleemput@hotmail.com

Website en activiteitenkalender: www.jnm.be/pallietierland

JNM-Antwerpen (o.a. actief in Kontich en Waarloos)

Koen Wyers

Voorzitter en contactpersoon

koenwyers@gmail.com

Website en activiteitenkalender: www.jnm.be/antwerpen

Libellenwandeling 6 augustus

Foto's: Kristel Fierens

't Speelnest op bezoek 9 augustus

Foto's: Peter Geschier

Nacht van de Vleermuis 26 augustus

Foto's: Peter Geschier

Buurtfeest Mostaerdpot 3 september
Foto: Peter Geschier

Boerenmarkt 28 augustus
Foto: Peter Geschier

Ooievaars op bezoek 6 september
Foto: Eef Hellemans

Afdelings-BBQ 10 september
Foto: Peter Geschier

Klimaatwandeling 12 september
Foto: Peter Geschier

Ballonnesstoet Duffel 24 september
Foto: Peter Geschier

